XIV-ik évfolyam. 27-ik szám. Köszeg, 1894. julius 8-án.

KŐSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi, és közgazdasági hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer, vasárnapon.

Előfizetési ár: Egész évre 4 frt = 8 korona, félévre 2 frt = 4 korona, negyedévre 1 frt = 2 korona. *Egyes szám ára 10 kr. = 20 fillér.*

Felelős szerkesztő: WITTINGER ANTAL. Kiadó és laptulajdonos: FEIGL GYULA.

Előfizetési pénzek és reclamátiók a kiadótulajdonoshoz, Feigl Gyula nyomdászhoz (városkör 81) intézendők. Nyiltter sora 40 fir. — Hirdetések nagyság szerint.

T. olvasóinkhoz! Az uj évnegyed kezdetén tisztelettel kérjük előfizetőinket az előfizetések megujitására és a hátralékok beküldésére.

A kiadóhivatal.

Termésünk.

Az aratást vidékünkön már helyenkint elkezdették és a jövő héten általában folytatni fogják. Reménykedve gondolt minden gazda ez időre és — hála Isten — a legtöbbje teljesen megelégedve tekint szét a gyönyörüen álló vetéseken.

Egész vidékünkön általában igen jó termésre van kilátás. Minden nagyon szépen áll. Csupán csak a széna- és luczerna-termés nem volt teljesen kielégitő, a mennyiben ez valamivel gyengébb volt a tavalinál. Ezt azonban pótolni fogja a most kasza alá kerülő növényzet, valamint a kapás növények, a melyek szintén jól fejlődnek, s a mennyiben itt ott elmaradtak, a kedvező időben most egyre javulnak. Mi hát meg fogjuk érizni Isten áldását és meg lehetünk elégedve.

De hát egyebütt?! Bizony sok a panasz minden felé. Mostoha időjárás, pusztitó rovarok részben megviselték, részben tönkre tették a termést s még annak sincs valami nagy haszna, a kinek meglehetösen fizet a kalász, mert vége a jó világnak, lement a gabona ára. A gabonaárak csökkenése egy idő óta nagy bajunkat képezi. A földbirtokot nagy teher nyomja, a munkáltatása is sok pénzt, sok erőt fölemészt s ha ily körülmények között nem képes a gazda a termést jól értékesiteni, bizony kevés az a haszon, a mit a maga javára félre rakhat. Sok körülmény játszik közben, hogy a dolgok igy fejlődnek. Nem is áll módunkban azoknak a megszüntetése, legfeljebb csak a csökkentésük. Ilyen volna a földnek a terhelő nagy adó alól való fölmentése, vagyis a földadónak igazságosabb alapra való fektetése, hogy a kisgazda erőhöz juthatna.

Egy másik megszüntetendő dolog volna a munkáskezek aránytalansága. Mig ugyanis az ország egyik részében oly csekély a munkaerő, hogy csak méregdrága pénzen kap a gazda napszámost, az ország másik részében éppen ellenkezők a viszonyok, mert ott a megmunkálandó föld mennyisége- és minőségéhez képest oly sok a munkás, hogy azok a nagybirtokosok által teljesen méltánytalanul nyomatnak, a mi az egészségtelen társadalmi viszonyokat teremti meg.

Hanem hát az a mi bajunk, hogy habár első sorban földmivelő nép vagyunk, mégis a földmivelési viszonyok rendezésével törődünk legkevesebbet. Kapkodunk fühöz-fához, teszünk-veszünk és nem vesszük észre a lobogó lángot, mely a nemzet legnagyobb épületét nyaldossa s a közvagyon emésztésével fenyeget.

De nem késő még! A földmives termékeinek az értékesitése dolgában s általában mezőgazdaságunk föllenditésében legtöbbet tehet az ország kormánya, a melynek kezében van az ország sorsa. Bizzunk benne, hogy minden lehetőt elkövet az ország fölvirágoztatására.

Kérelem

Köszeg szab. kir. város tisztelt közönségéhez.

A magyarországi turista-egylet köszegi osztálya által mult évben megkezdett s egy ügybuzgó tagtársunk felügyelete alatt jelen évben az Ó-háznál folytatott ásatások feltünő sikeres eredményre vezettek, a mennyiben nemcsak a régi vár külső falai, hanem a belső alapfalak is jórészben feltárva vannak.

Ezen munkálatok és az azokra forditott költségek azonban, — ha azok fentartása és az ott levő nagymennyiségü törmelék eltávolitásáról gondoskodva nem lesz, — ismét kárba vesznek, miért is okvetlen szükséges, hogy az ásatások folytatása mellett a biztositási unkámlatok is foganatba vétessenek.

Az Ó-ház Köszeg városának nemcsak egyik legszebb, hanem most már legérdekesebb kiránduló helyévé vált, miért is tekintve, hogy a turista-osztály, melynek munkaköre jelen évben más irányban is nagyobb mérvben fog igénybe vétetni, korlátolt anyagi viszonyai miatt sem az ásatásokat nagyobb mértékben folytatni, sem a már felderitett falazatokat biztositani nem képes, ennélfogva Köszeg város mindenkor áldozatkész közönségéhez fordulunk azon tiszteletteljes kérelemmel, miként a fent leirt müveletek folytatása és befejezése czéljából a turista-osztályt anyagilag támogatni kegyeskedjék.

A legcsekélyebb adományt is köszönettel fogadjuk és hirlapilag nyugtázzuk.

Adományokat elfogadnak *Markovits* József elnök, *Freyler* Lajos alelnök, *Kőszegi* József titkár és *Waisbecker* Ede pénztárnok.

Köszeg 1894. évi május hó.

A m. o. turista egylet köszegi osztálya.

TÁRCZA.

Estély.*)

Irta Kovássy Elsmér.

Az ebédben teritve hagyott asztalnál a „jól megérdemelt nyugalomba" küldött ezredes, rendes szokása szerint, már be volt csipve, s épen tizedszer ismételte szépitgetve a ház ura előtt a nyugdijazatása előtti manőveren elkövetett baklövésének történetét. — Nyelve minduntalan megbicsaklott, a szavakat is megforditva mondta s szivarját is égő végével vette szájába s e miatt oly arcokat vágott, hogy a hiros japán arcfintoritó Morimoto sem tudta volna utánozni. Aztán nyelte a visszaemlékezés miatti keserüséget és a — pezsgőt.

A mamák a nappaliban összedugták fejeiket s tárgyalni kezdték a városban legutóbb esett pikáns történetkét, melynek hősei: öreg férj, fiatal feleség s egy jogász-gyerek voltak.

Közelget az éjfél, a salonban addig együtt nevetgélő kedélyes fiatal lányok s emberekből álló társaság apró csoportokra oszlott. Egyik-másik ifju az ezredeshez ment, a pezsgő-gyárosok érdekeit előmozditani.

Az ablakmélyedésben a tisztikar legcsinosabb hadnagya épen azokat a bűvölő szavakat mondta el egy kaució-képes hölgynek, melyek tegnapelőtt épenséggel nem hatottak meg egy 60,000-es parthiet, aki öregebb és tapasztaltabb is volt, mint a mai kis bakfis, s hozzá is szokott, hogy neki hazudozzanak. A kis doktor rendes szokása szerint (a doktorok kiváltságosak) pikanteriákkal kedveskedett egyik vidor kedelyü, fekete szemü menyecskének, ki hangosan nevetett fel s megfenyegette structoll-legyezőjével a szellemes emberkét.

Az öreg siket bárónő, ki a gardes-damokat bent képviselte, ugy tett, mintha hallaná a tönk szélén álló gentry szavait, ki agarai s lovainak életrajzát mondta el.

A külföldi tanulmányutból pár hó óta visszatért, szikrázó humoru, gazdag Bárdy Zoltán körül négy-öt szép lány is csoportosult; valami igen érdekes dolgot beszélhet, mert szavai befejezte után mindannyiszor csengő nevetés következik. Mindenki ugy ismeri őt, mint jó táncost, kitünő társalgót, gondtalan, bolog, minden csinyre vállalkozó embert, a ki a lányok mindegyikét mulattatja anélkül, hogy azoknak udvarolna.

A szép Alice baroness a szalon egyik szegletében levő kis plüsche-diványon foglalva helyet, visszavonult a társaságtól. A hideg, zárkózott leány, most hogy nem figyel reá senki, gyönyörü szép szemeit nem veszi le Zoltánról, a ki szellemes társalgási képessége, alakja és férfias szépségével, anélkül, hogy erről legkevesebb sejtelme volna, azt a hideg szivü leányt már az első találkozásnál meghóditotta.

— Mily boldogság volna ily férfi oldalán élni át életét! — — —

Zoltán inditványára, hogy valamelyik leány zongorázzon, a lányok a zongora körül csoportosulnak, s csakhamar megszólal a hangszer, egyik szőke szépség kicsi kezei alatt; a szépség Zoltánra csábitó pillantást vet, mikor rá kezdi: „Szeretlek én egyetlen egy virágom!" — — —

A baroness látja e jelenetet, érzi, hogy minden vére arcába szökik s szive hangosabban dobban meg: féltékeny.

Ő is rá néz Zoltánra oly szemekkel, mintha mondaná: „várom, jöjjön ide mellem!"

Az ifju elérti; bizalmat, rokonszenvet már rég érez a hölgy iránt, ott hagyja a lánycsoportot, kik irigykedve látják, hogy puffot gördit a baronnea picilábaihoz, helyet foglal rajta a szokatlan komoly lesz arca; ha a baroness értene hozzá, láthatná, hogy a pezsgő Zoltánra is hatással volt.

„Nem ismerek magára, Zoltán."

— Miért?

„Mert amily élénk beszédes volt az imént, ép oly hallgatag mellettem, pedig most itt az alkalom, hogy elmondja azt a titkot — — —

— Melynek bevallását igértem?

„Igen."

— Lehetek nyilt, őszinte, baroness?

„Szükséges ezt kérdeznie?"

A szép leány zavartan játszik himzett kendőjével, midőn az ifju érces, halk hangon beszélni kezd: „Szerelemről szóltam az imént a leánykáknak, komikus oldaláról világitottam meg előttük ez érzelmet s ők mindannyian meg vannak győződve, hogy az én szivem hideg és nem tudom mi az: őrületesen szeretni!?"

Alice halvány arcát biborpir lepte el. A himzett zsebkendő, ha élő lény lett volna, felsikolt fájdalmában, mert a fehér kezecskék szokatlan erővel gyürték össze.

Az ifju hevülten folytatá: „Tudom én, mi az a szerelem; el is mondom, milyennek érzem, bárha hasonlataim sántitani fognak is"; s a pezsgő hatása alatt gyorsan folytatá: „a szerelem nyájas nap a tiszta, felhőtlen kék égen; lángoló, dúló tűz az érzés tengerén; ragyogó déli bab bent a szivvilágon, üditő harmatcsepp a szomju virágon; háborgó tengervész félelmes éjjelen, csevegő kis patak derült szép reggelen — — —"

A lány előre hajtott fővel minden szót mint mámoritó italt élvezve hallgatá amint az ifju suttogva folytatá: „rombolni, alkotni egyaránt képes az, hazug lesz miatta, ki azt mondá eddig csupán, ami igaz. Gyávából

*) Mutatvány szerzőnek *Apró történetek* cz. elbeszélő kötetéből. Ára 1 frt 20 kr.

Mezei munkások biztositása.

Az emberszerető társadalomnak egy nemes kötelesség teljesitése előtt elzárkóznia nem szabad. A humanitárius czélok amugy is a kor szellemeből következnek és az alföldi paraszrózsai ismus módtalan terjeszkedése immár Becskerektől Nyiregyházáig mindenkinek kell a békés fejlődés barátja, azt javalja, hogy gondjaival a mezei munkás sorsa felé tévedjen s mikor az emberszeretet már egészen az állatvédelemig terjeszkedett ki, ne engedje a népelégületlenséget növekedni, hanem ejtse módját, hogy a mezei munkások existenciájával mindenki törődjék és keserüségeiket megorvosoljuk.

Megvalljuk, hogy nem minden aktualitás nélkül irjuk e sorokat. Békésn egyéből, hol az agrar socialismus negy esztendős, egy emlékiratot kaptunk, mely a mezei munkás helyzetével foglalkozik és melynek szerkesztőit Rosenthal Ignácz gyárost és Verner László lapszerkesztőt az a szándék vezeti, hogy a munkásaspirácziók kielégitetvén, ez a sok véres zendülésre okot adó kérdés a a békés fejlődés érdekében, a munkások érdekében megorvosolinssék. Az emlékirat szerkesztői áttekintvén az agrár socialismusnak történetét, arra a concluzióra, jutnak, hogy annak oka nem az, mintha a magyar Kánaánban megélniök nem lehetne, hanem az, hogy a munkások sor-ukat a keresetképtelenség idejére nem látják biztositva. A mezei napszám a megélhetésre éppen elég de hogy belőle egy kis földecskét tudjon szerezni, arra eppenséggel nem jut. Pedig meg kell gondolni, hogy minden alföldi munkás lelkében kiolthatatlanul él a vágy, egy kis földecskét szerezni. Még a nagy uradalomban a jószágtartás korlátozva nem volt, addig ezt a vágyát minden józan cseled néhány évi iparkodás után boldogan teljesedni: most mikor a föld ára négyszeresen felszökött, mikor az alföldi uradalmak percentes gazdálkodásai in floribusban vannak, mikor a gépek versenyével, de különösen a cséplőgepekkel a munkáskezek kereslete leapadt, mikor az olcsó vasutak ezrével hozzák le a felvidéki olcsóbb munkást, mikor az alföldön az igényeket annyira fokozni tudó kubikas munkák megszüntek: ne csodálkozzék senki, ha ennek reakcziója mutatkozik a véres parasztiázadásokban, annál kevésbbe ne csodálkozzék, mert a társadalom valami nagy érdeklődést mind e koráig nem mutatott a munkás sorsának javitása érdekében tán a közmondással tartván, hogy mindenki a maga sorsának a kovácsa.

Az emlekirat mindezekkel bőségesen és nagy belyszini tájékozottsággal foglalkozik, mely után egy a munkaadók támogatásával szervezendő munkás betegsegélyző és nyugdijpénztárban látnák a kibontakozás utját. Az emlekirat szerkesztői például Békésmegyére számitásokat eszközöltek és kimutatják, hogy ha a pénztár a munkások 5%-at havonként 8 frttal nyugdijaznák, akkor minden holdat 18½ krral és minden munkást hetenkint 6¾ krajczárral kellene megadóztatni. Ez összegből Békesmegyéből a kezelési költségekkel együtt 199.960 frt folynek be, melyből a munkaadók 119.856 a munkások 80.104 frtot fizetnének s belőle a munkások részesülnének orvosi ápoltatásban, munkahiány esetén segélyben és nyugdijban. E mellett a pénztár kezébe venné a munkaközvetitést és munkaadók és munkások között a felmerült kérdésekben való biráskodást, ekként a közigazgatás megszabadulna legnagyobb nyügetől, de a munkások is inkább ki lennének elégittetve, mert feleben mezei munkások lennének, mint ez az ipari békéltető bizottságoknál meg van. A kérdés felől érdemes gondolkozni.

HIREK.

— **Dunát-ünnep**. Sz.-Donatusz a szőlők védszentjének tiszteletére a helybeli katolikus hivek ma körmenetben fölmennek a kálváriára, hol magyar és német hitszónoklat lesz, utánna pedig nagy-mise. A körmenet előtt reggeli 7 órakor a plébánia-templomban lesz az első mise.

— **Herczegek látogatása**. *Esterházy* Pál herczeg fiával *Miklós* herczeggel mult csütörtökön délután Lékáról bejött Kőszegre s itt a többi között megtekintette a herczegi várhoz tartozó kertet, melyet épület helyül kértek tőle. A mint hitelt érdemlő helyről értesülünk, a herczeg a kertet semmiképen nem hajlandó semmiféle czélra sem átengedni.

— **Áthelyezések**. A pannonhalmi főapát ur ő méltósága *Kutzmann* Fülöp helybeli gimnáziumi tanárt, a benczés székház tagját Győrre helyezte át, ide rendelvén helyére *Molnár* Szulpicz szakvizsgálatot tett helyettes tanárt Pannonhalmáról.

— **Városi közgyülés**. Kőszeg szab. kir. város képviselő-testülete mult csütörtökön közgyülést tartott. Daczára a kánikulai hőségnek, sokan keresték fel ez alkalommal a városi tanács-termet és ott jó kedvvel tárgyalták le az eléjök adott ügyeket. Csak a fontosabbakról fogunk itt említést tenni. A megye törvényhatósága feloldotta a városnak ennek május havában özv. *Bottfy* Vilmosné nyugdijaztatása ügyében hozott elutasító végzését és a képviselő-testületet ujabb határozathozatalra utasitotta. A képviselő-testület korábban tanusitott szükeblüségét avval ütötte helyre, hogy az özvegynek 240 frtnyi évi nyugdijat szavazott meg. — Egy gőzfertőtlenitő gép beszerzese ajánltatván, a közgyülés ettől eltekintett; mégis, hogy a kecske és jóllakjek meg a káposzta is megmaradjon, olyan értelmü határozatot hozott, hogy miután a katonai alreáliskolában ugyis van egy ilyen, még pedig hatalmas gépezett, szükség esetében ezt kell kölcsön kérni. — Hogy választás is legyen, arról gondoskodott a kőszeg-szombathelyi vasut-részvénytársaság, mely három igazgatósági és egy felügyelő-bizottsági tag választására hivta fel a várost. Megválasztották *Binder* János, *Szovják* Hugó eddigi és *Draskovits* Imre uj igazgatósági tagot; továbbá *Kirchknopf* Mihályt felügyelő-bizottsági tagga. — Az országos kiállitás helyi bizottságának előterjesztésére képviselő-testületünk a szegényebb iparosok felsegélyezésére az 1894—1896 evekre egyenkint 70, összesen 216 frtot szavazott meg. Ez összegből segélyt nyujtanak olyan szükebb anyagi körülmények között élő helybeli iparosoknak, a kik a millenáris kiállitásban tényleg részt vesznek. — *Frankl* Bernátnak, kinek a tanács tizenkétezer cserépteglának kedvezményi áron való eladását megtagadta, a képviselő-testület többsége a téglát kiszolgáltatni rendelte. — Erdőmester inditványára, melyhez jó régen a gazdálkodó választmány is pártolólag hozzájárult, a felső-erdőben egy 3 ik erdőőri állomást kellene szervezni. Az közgyülés az ügyet tanulmányozás, illetőleg adatok beszerzése czéljából kiadta a polgármesternek, mert nem akar csak ugy bevenyében uj állomásokat szervezni. — A kőszegi takarékpénztárnál fennálló városi tőketartozás részlettörlesztési határideje tudvalevőleg január és julius 1-re esik, vagyis olyan időre, a mikor a városi kasszánál nagy az apály és akadályokkal jár a kievezés. Ennek elkerülése czéljából a közgyülés fel fogja kérni a takarékpénztárt, hogy a város részlettörlesztéseit junius és deczember 1-én teljesithesse, a mikor a városi kasszánál dagály mutatkozik. — Sokat hallottunk és panaszkodtak az emberek az ellen a rendszabály ellen, melyszerint a városi erdőterületeken ezentul tilos volna a gombaszedés Azért is került az ügy a képviselőtestület elé, mely akként határozott, hogy a helybeli lakosság a város szálas erdeiben ezután is gombázhat, ellenben más községbelieknek ez tiltva van, valamint általában a vágásokban való eperszedés és járás-kelés. — Tisztiügyésznek véleményes jelentését a *Mohr* Vilmos ellen inditandó pernek egyesség utján való befejezésére nézve a közgyülés a jogügyi bizottságnak rendelte kiadni ujabb véleményadás végett. — Egy peczenyagyártó kocsi beszerzése fölött megindult vitában oda konkludált a többség véleménye, hogy erre vonatkozólag szabályrendeletet kell alkotni, a mi határozattá és emeltetett. — *Unger* Ödön sertéstelep-tulajdonosnak az alsó téglavetonél egy évre kiadott területetet a közgyülés további 6 évre is bérbe adja. — Végre az apróbb, vagy véglegesen csak a jövőben elintézendő ügyeket nem emlitve, a közgyülés az iparos-tanonczisko la felügyelő-bizottságának javaslatára *Hercz* Ödön iparos-tanonczisko lai rajztanitót állomásában véglegesité.

— **Esküvő**. *Freyberger* Miklós, derék fiatal iparosunk e hó 17-én Pinkafőn oltárhoz vezeti *Kapler* Emma kisasszonyt, *Kapler* János ottani bőrgyáros leányát. *Freyberger* Miklós a házasságából megszünik kőszegi lakosnak lenni, mert Pinkafőn telepszik le, hol ipája üzletét veszi át.

— **Királyfogadás**. A mi taval nekünk okozott annyi gondot és munkát, a királyfogadás, abból az idén Balassa-Gyarmatnak is jut valami. Ott ugyan nem lesz fejedelem-találkozás, de király ő felsége ott vesz szállást az idei hadgyakorlatok alatt és ott fogadja a vidék küldöttségeit. A királyfogadásra már megtettek sok előkészületet, különösen az ottani városbiró, *Reményi* szorgoskodik sokat a királyfogadási ünnepségek előmunkálatai körül. A napokban itt járt Kőszegen is, hogy a taval itt foganatba vett intézkedéseket tanulmányozza és otthon kellőképen értékesitse. A városbiró ur fókalauza *Porpáczy* János rendőrkapitányunk volt.

— **Fürdő-vendégek**. Dr. *Dreiszker* József bid gyógyintézetébe eddig a következő fürdő-vendégek érkeztek: Molnár János plébános Vas-Szerdahelyről; Nagy Gizella polgári iskolai tanitónő Győrből; Labach Berthold benedekrendü áldozópap Pannonhalmáról; Heinrich Jónás rabbi Város-Szalónakról; Hoffmann György cs. és kir. nyugalmazott ezredes Budapestről; Czerekviozki Franczi ska urhölgy Budapestről; Róder Florentin sz.-ferenczrendü áldozópap, alperjel Budapestről; dr. Kassay Gusztáv egyetemi magántanár Budapestről; Fehér Samu lyczeumi tanár, ennek neje és leánya, Matild kisasszony Sopronból; Kondor N. kereskedő Nagy-Kanizsáról; Csapó Gyula kir. aljárásbiró Székesfehérvárról; Bódey Imre körjegyző Nagy-Kajdról és ezeken kivül számos kőszegi, kik miut bejáró betegek vetik magukat alá a vizgyógymódnak.

— **Uj aljegyző**. Az igazságügyminiszter *Altdörfer* Gusztáv kis-martoni járásbirósági joggyakornokat a kőszegi kir. járásbirósághoz aljegyzővé nevezte ki.

— **Eljegyzés**. *Tálos* Imre, győri kereskedő, a mult hetekben jegyet váltott *Haban* Emilia kisasszonynyal, *Haban* Ferencz Kőszegen lakó nyugalmazott herczegi fővadász szeretetre méltó leányával.

— **Értesitő**. A kőszegi államsegélylyel fentartott polgári fiu- és leányiskola értesitőjét közzéteszi *Steierlein* Gábor igazgató, ki annak I. pontja alatt a kőszegi királynapokról ir. A többi hat pont alatt az iskolaévi történethez való adatokat, az iskola érdemsorozatát, a tanulók létszámáról szóló statisztikát, az iskolában használt tankönyvek jegyzékét és végre a jövő iskolai év kezdetére utaló tudnivalókat leljük. A leányiskolának csak a névsorát adja az értesitő, ellenben a fiuiskolának érdemsorozata is van. *Jeles-jó* osztályzatot nyertek: az I. osztályban Flamisch Károly, Frankl Rihárd, Hochsinger Pál, Kotsondy Hugó és Maitz Ferencz; a II. osztályban Fröch József és Gillig Ferencz; a III. osztályban Popper Ödön, Róth Béla és Waisbecker Károly; a IV. osztályban Porpáczy Sándor, Szovják Ödön, Takáts Ferencz és Waisbecker Henrik. A tanulók száma a fiu- és leányiskolában együttvéve 185.

— **Értesitő**. A pannonhalmi Szt-Benedekrend kőszegi gymnáziumának idei értesitőjét közzétette *Pacher* Donát igazgató. Az értesitő bevezető részében Gáspár Leo tanárnak *Nevelés és oktatás a rómaiaknál Cicero és Quintilianus alapján* czimü 34 oldalra terjedő értekezé-

---

hőst alkot, hősből gyáva nyulat, tetterős férfiből gyenge szivü urat; együgyü butából szellemes ifjut, szellemes emberből ostobs kis fiut; ellopja az álmot és álomba ringat; szépnek lát a szerelmes ember sok olyat, amit szerelem nélkül rútnak; vágya nincsen egyéb, mint szeretni s szerelmeért aztán viszont szerettetni; bódító, kábító isteni ital s méregcsepp, amelytől hogyha viszonzatlan, érző ember meghal — — —"

— Hiszi-e most már, hogy van szivem?

A hölgy remegő ajakkal felelé: igen.

Zoltán, mint a kigyóbűvölő, csillogó szemekkel nézett a leányra, s félig öntudatlanul, hevülten folytatá:

„Az első pillanattól kezdve, mióta meglátlam, attól a perctől kezdve, mióta először hallám kedves hangjat, meg vagyok bűvölve! — — —"

Alice a boldogságtól ittasan hunyta le szemeit.

„És szerettem, szerettem, a hogy ember szerethet, s mikor ő is bevallá, hogy szeret — — —"

A baroness, mintha kigyó csipte volna meg, felsziszent: „kiről beszél ön?" — — — s a megsemmisülés tekintetével nézett az ifjura. Forgott vele a világ, táncolt a szalon minden egyes butordarabja, s mintegy alvajáró hallotta beszélni tovább az ideált:

„Mikor azt hittem, enyém lesz, közbejött egy utazás zivatros éjben, részeg kocsis, s ő az élet maga, földi boldogságom, ott feküdt halva az ut melleti mélységben — — — s nekem azt mondják, nem tudom, mi a szerelem? — — — ha! ha! ha! halottat szeretek! -- Ez a titkom, a mit kegyeden kivül nem tud senki . . ."

A kis doktor Zoltánhoz sietett: „bruderkám, egy pohár pezsgőre!"

Karonfogva mentek ki . . . Az ebédlőben összeverődtek a poharak . . .

Mikorára Zoltán visszatért a szalonba, ott nem változott semmi más, csupán a kaució-képes kisasszony mosolygott boldogan, s nem vonta vissza kezét a szép hadnagytól, mikor as hirtelen megcsókolta; csak a gardes-dames szunyókált el egy kissé, és csak a figyelmes szemlélő vette volna észre, hogy a szép Alice szemeiben egy pár könycsepp rezeg s csak a himzett zsebkendő van összetépve, s már nem egy, de két összetört szivü emberrel van több a társaságban, mely mulatott tovább vidáman, jókedvüen.

Levél a tüdőbetegek Mekkájából.

Gleichenberg, julius elején.

Mindenekelőtt tiltakoznom kell t. nagyságod, hogy annak az örve alatt, mert egy baccillusokkal tele tárcairó akar egyetmást elcsevegni, bizonyos keresztényi szánalommal ne olvassa el e sorokat. Mert igaz ugyan, hogy a köhögéshen nincs semmi poezis, de a tuberkulózus hazájában, Gleichenbergben mind ez elvesz, az elpetyhüdt, összezsugorodó tüdő sejtjei kinyilnak, a pompás stájeri levegőtől megduzzadnak, ne tessék itt siralomházat képzelni. A tüdők nyavalyájában egy szerencse: hogy lassan öl, a kik Nirvána karjaiba kivánkoznak, azokat már amúgy se engedik el hazulról az orvosok, a kik meg egy kissé gyógyulni jöttünk, azoknak a jó kedvét egy-két sápadt arc nem feszélyezi. Az igazi tüdőbeteget a gyógyulás reménye halálig el nem hagyja.

Egy azonban kétségtelenül sajnos tünet. Az, hogy e telivér osztrák fürdőben a dualizmus quotá-jat nem találjuk. A quota szerint úgy illenék, ha a magyarokból 33%-ék, az osztrák sógorokból pedig 67%-ék pájslis beteg krákogna itt. És bizonyos nemzeti elszomorodással mondom, hogy nincsen úgy. A betegek jó fele magyar, a kik pompásan összetartanak és vig életet élnek. Mert itt is csodálatosan egy akaraton van a magyar, gyógyu ni akar minden áron.

A fürdői népességnek ez az 50 percentje fölveri a fönségesen szép stájer erdőt. Ha nem fürdői levelet irnék, hanem novellát, olyan érzékeny történetet pöndöríthetnék, hogy szinesebbet képzelni sem lehet. Mert a modern tudomány csalhatatlanul megállapitotta, hogy izzó szenvedélylyel, őrülten és halálosan csak egy valódi tuberkulotikus beteg tud szeretni. Az ő idegei mindég vibrálnak és szivük szerelemre gyuladni rettenetesen hamar kész.

És a mint a gleichenbergi alékon végigvándorol szemem, megállapitom még azt: hogy a Hamleti töprengés a lét és nem lét problemája fölött ezeket a gyógyuló betegeket alig bántja, mert külömben romlandó tetemüket a selymek és bársonyok pazar szinpompájába alig öltöztetnék. Vagyis van bizony itt társadalmi csillogás elegendő. Már akár mint elképednek is önök, tartozom leleplezni az itteni idilli állapotokat: a muzsikális patkányt, a pikáns Orfeum-kuplét, s Margarethát hallottam eleget dudolgatni, de a Jeremiás siralmait itt eddigelé soha. Sőt a tüdő-reperáló tanfolyamokat olyan elpusztithatlan kedvvel járjuk, hogy már egymagában gyógyitó erővel kell birnia. A kinek az ideája az Emma, az az Emma vizet iszsza, a ki a romaiak történelmébe szerelmes, az a nagy Constantin császár forrás-vizét nyakalja, van, aki a jó klauseni viztől friss vért akar haza vinni, egy némelyik valóságos szakszerü szenvedélylyel kutatja a legjobb-kecsketejet és valóságos tobzódást visz véghez reggel 7 és 8 óra, valamint délután 4—5 óra között mikor ez a kúra tart.

Még átlag az inhalláló termeknek van meg leginkább az ő komikuma. Ez egy tágas, fával burkolt

sét találjuk. Egyes pontjai az értesitőnek: I. A tanári testület. II. Az iskolaévben követett tanterv. III. Fontosabb hivatalos iratok. IV. Tanszerek gyarapitása. V. Jótékonyság. VI. A tanulók érdemsorozata. VII. Statisztikai adatok. VIII. Az év fontosabb eseményei. IX. Tudnivalók a jövő iskolai évet illetőleg. — *Jeles-jó* osztályzatot kaptak: az I. osztálgban Gartner Elek, Karner Alajos, Margovits Béla, Póczik Lajos, Tüll Géza és Udvardy József; a II. osztályban Borossay József, Csempesz János, Csenár Sándor, Farkas Jenő, Yaszovszky János, Joó Forencz, Nagy Imre, Péter Imre, Sokal Gyula és Somogyi Lajos; a III. osztályban Domnanits Sándor, Essö Endre, König Sándor, Lakner Ferencz, Rogács Ferencz, Rozsonits József, Takáts László, Tőke Károly és Windisch Mátyás; a IV. osztályban Klekl József, Körös Viktor, Molnár Lajos, Popper Hugó, Rózsás Sándor, Sal Kálmán, Sákovits József, Schandara István és Szakáll Gyula. A tanulók összes száma 3 magántanulóval együtt 169.

— **Juniusi időjárás.** Az átlagos hőmérséklet e hónapban reggel 7 órakor 16·0°, délután 2 órakor 19.7°, este 15·2°, tehát a napi hőmérséklet 17·0° volt. Legmelegebb, 27·6°-kal 5-én, leghidegebb, 10·4°-kal, 12-én volt. Összehasonlitva ezt avval a hőmérséklettel, mely a hóra nézve rendesnek vehető, úgy találjuk, hogy az idei junius 1·3°-kal hidegebb volt a rendesnél. A mult évi juniussal összehasonlitva, az idei 0·4°-kal volt hidegebb. — A légsulyméró átlagosan 736·3 mm-ren állott, 0·4 mm-rel alantabb az e havi rendesnél. Legmagasabban állott a légsulyméró 30-án, a mikor 742.9 mm-en, legalantabb 12-én, a mikor 728·9 mm-en állott. Eső 14 napon esett. Csapadékmennyiség 77 mm-, 25 mm-rel kevesebb az e havi rendesnél. Zivatar 10 napon volt. Szélvihar egy éjen, melynek követő reggelén Becsben borzasztó jégeső pusztitott. Szélirányban az északi volt az uralkodó.

— **Inkriminált közlemény.** A holybeli iparostanoncziskola idei értesitőjére tett multkori megjegyzésünk alkalmul szolgált *Hercz* Ödön iparos tanonczisko lai igazgató-tanitónak, hogy mint a kifogásolt értesitő „szerkesztője" — mint mondá — nem a lapban, a melyben zsengéje szerintünk elég kiméletesen kritika tárgyává tétetett, hanem az iskola felügyelő bizottsága előtt igazolja eljárását. A felügyelő-hizottság tudomásul vette az igazgató-tanitó enuntiatióját és az értesitő összeállitásáért köszönetet mondott neki. A dolog természetesen semmit sem von le abból, a mit mi arról az értesitőről megjegyeztünk és a mit könnyen érthető okokból ezután is fenn kell tartanunk. Szólott pedig inkriminált megjegyzésünk ekként: „A kőszegi iparos tanonczisko láról több éven át nem adtak ki értesitőt. Hogy miért? nem tudnók megmondani. Az idén az iskola felügyelő-bizottsága határozata alapján megint napvilágot látott egy ilyen értesitő, a melyet azonban, a mennyiben a korábbi ki nem mutatott éveket meg sem emliti, hiányosnak kell mondanunk. Az értesitő valamely intézetnek a tükre, a melyben évtizedek mulva is keressük az összegyüjtött adatokat. A kőszegi iparos tanonczisko la pár évi folyamáról az adatokat nélkülözni fogjuk, hacsak egy pótfüzet keretébe be nem illesztik a hiányzó láncszemeket, a mi fölötte kivánatos volna." Megjegyeztük még, hogy a mulasztott óráknak majdnem fele — 402 — igazolatlan. Hát mi bizony vettünk annyi bátorságot, hogy ebbeli észrevételeinket megtegyük és készek vagyunk azokat akár okadatolni is.

— **Nyaralo herczegek.** *Esterházy* Pál herczeg két fiával, Miklóssal és Rudolffal igen jól tölti a nyarat Lékén. Ugylátszik, hogy mindhárom herczegnek igen kedves és emlékezetes hely ez a Léka. Korábban is tartózkodott itt sokat a család. Az áldott lelkü *Trauttmansdorf* Mária, Pál herczeg első neje és Miklós herczeg édesanyja; *Croy* Eugenia herczegasszony, a herczeg második neje és Rudolf kis herczeg édesanyja talán legszebb napjai kat töltötték Lékán, melyhez tehát az egész családot a legkedvesebb emlékek kötik. A legszebb családi ünnepeket is itt ülik a herczegek. Péter és Pál napján az édesapa névünnepét ülték meg szükebb körben ugyan, de annál kedvesebb módon. Teljesen csendben ülték meg a mult csütörtökön Miklós herczeg születésének 25-ik évfordulóját. A herczegi nevelő, ft. *Ernst* Imre szombathely-egyházmegyei áldozópap reggeli 9 órakor a házikápolnában sz.-misét mondott, melyen a család tagjain kivül az uradalmi tisztviselők családjaikkal és több lékai előkelőség vett részt. Mise után a fiatal herczeg az összes jelenvoltak gratulacióit fogadta. A szük családi körben elfogyasztott ebéd folött Rudolf herczeg, ki édesatyját is a legszeretetteljesebben üdvözölte annak névünnepe alkalmával, kedves bátyjára tonasztot mondott. Rudolf herczegfiról egyébként is sok szépet mondanak. Nagy szorgalommal tanul és azért természetesen jeles sikerrel állja ki osztályvizsgálatait. A kőszegi gimnáziumban mult hó 25. és 26-án a IV. osztály tantárgyaibó! tett magánvizsgálata alkalmával is *jeles* bizonyitványt szerzett.

— **Búcsu.** Ma van Rőtön, a kies gyöngyös-völgyi faluban az első mária-napi búcsu. A kőszegiek, a kik egyébkor is szorgalmas látogatói e helynek, ilyenkor tömegesen ki szoktak oda rándulni.

— **Megbokrosodott lovak.** Nagy zenebonát csináltak tegnap Chernel György tömördi földbirtokos lovai. A mint a kocsis del felé kihajtott a városból, a Rudolf-sétatérnél valamitől megijedtek a fiatal lovak és neki mentek az utszéli fáknak. A kocsiban ülőknek mi bajuk sem lett, hanem a kocsis, a ki minden áron meg akarta fékezni az iramodó állatokat, a jobb lábán erős zuzódásokat szenvedett. Az éppen arra haladó dr. Biringer nyujtotta a kocsisnak az első orvosi segélyt.

— **Meghivás** az 1894. évi julius hó 15-én a kőszegi önkéntes tüzoltó-egylet javára a sörház kertben tartandó tánczczal és tüzijátékkal egybekötött zenecestélyre. Jó ételek és italokról gondoskodva leend. Ezen ünnepelyen két zenekar fogja a zenét szolgáltatni. A tiszta jövedelem egyleti czélokra forditatik. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. Tekintettel a jótékony czélra számos látogatást remél a választmány. Kezdete 5 órakor. Kedvezőtlen időjárás esetére az ünnepély jövő vasárnap folyó hó 22-én tartatik meg.

— **A hála.** *Prenner* Kálmán okleveles tanitó azirán t keresett meg bennünket, hogy azon kőszegi családoknál, melyek őt Kőszegen töltött tanuló évei alatt segélyezték, most, midőn tanulmányait befejezte, ujból halás köszönetét tolmácsoljuk. A fiatalember a 80-as évek végén járt itt gimnáziumba, s az idő alatt Eitner Gusztáv, Jánosa Gyula, Horváth György, özv. Pohlmüllerné urnő, Rusa Gyula, Schermann Mátyás és Wittinger Antal házánál kapott hetenkint egy-egy ebédet. Ritkaság, hogy az emberek jobb napjaikban visszagondoljanak a vett jókra és hálát érezzenek jóltevőik iránt.

— **Szerencsétlenség.** Junius hó 30-án tartotta — mint azt mult számunkban megirtuk — *Pelzmann* Károly alsó-lászlói tanitó egybekelesét *Becker* Miczivel. Az örvendetes esemény fölött való örömüknek a lakosságbeliek is kifejezést akarván adni, rút falusi szokás szerint puffogatni akartak. Puffogatni, de nagyon s azért többen egy hatalmas mozsarat rögtönöztek a kovács üllőjéből. Ezt tömték meg füstnelküli puskaporral s hogy annál nagyobbat szóljon, erősen ütötték-verték be a robbanó anyagot. Az uj puskapor, nem lévén hozzászokva e durva bánásmódhoz, az ütések hatása alatt fellázadt és iszonyú robajjal kilökte a dugaszt, melynek szilánkjaitól többen nagyobb sérüléseket szenvedtek.

— **Üzletvezetőség Szombathelyen.** A Szombathelyen felállitandó vasuti üzletvezetőség épületének terveit — mint a lapok irják — dr. *Török* Sándor ottani polgármester a Magyar Államvasutak igazgatóságának bemutatta. A terveket elfogadták s erre vonatkozólag a szerződést is megkötötték. Most tehát csak az van hátra, hogy mielőbb megkezdjék az épitkezés munkálatait, nehogy késedelmezés és egyéb okoknál fogva Szembathely ne legyen képes az egészségi követelményeknek megfelelő állapotban rendelkezésre bocsátani az üzletvezetőség épületét.

— **To-, mocsariecsapolás.** A *Fertő* lecsapolásának munkája, melyet már régebben kezdtek, sikeresen folyik. A tó partja mindinkább befelé szorul s viszont nagyobbodik a művelés alá vehető földterület. A *Hanság* levezetése és a *Rábcza* végleges szabályozása a munkálatnak egyik legjelentékenyebb része. Itt a vizből visszanyert föld vetekedik az Alföld legjobb területeivel. A Rábcza szabályozásának főmunkáját csak taval fejezték be, s ma már dús aratással kecsegtető buzavetés áll az egykor feneketlen láp helyén.

— **A szombathelyi dalosünnep.** A dunántúli dalosszövetségnek mult szombat- és vasárnapon Szombathelyen rendezett dalosünnepe szépen sikerült. A versenyen a a jury nem osztályozta ugyan a versenyző egyesületeket, de a biráló bizottsági jegyzőkönyvbe első helyen és legmelegebben van méltatva a győri ének- és zeneegyesület, azután a komáromi, a pécsi, a soproni és a sárvári dalosegyesület. A szövetségi ünnepség bevételei meghaladják az 1400 frtot. A jövő ünnep és dalosszövetségi közgyülés szinhelyéül általános lelkesedéssel Győr városát jelölték. Konstatáljuk itt, hogy a kőszegi *Konkordia* nem vett részt az ünnepélyen, sőt mi több, a szövetségbe sem lépett be.

— **Hirdetmény.** A nagyméltóságu magyar kir. pénzügyminiszteriumnak f. é. április 7-én 20690. szám alatt kelt magas rendelete alapján Vasvármegye területén a szt-gotthárdi pénzügyőri biztosi kerületben Felső-Lendva székhelylyel egy uj pénzügyőri szakasz állitatik fel, mely működését f. é. augusztus 1-én kezdi meg. Ezen uj szakasz kerületébe a következő községek osztattak be. A muraszombati járásból: Felső-Lendva, Radafalu, Pálhegy, Bodóhegy, Tiborfa, Vas-Korpád, Mottolyád, Dombalja, Jegenyés, Vas-Hidegkut, Károlyfa, Gőzhegy, Rétállás, Perestó, Vas-Vecsés, Máriahavas, Határfalu, Gedőudvar, Hegyszoros, Seregháza, Szarvaslak, Vizlendva, Dióslak, Vend-Kovácsi, Kölesvölgy, Őrfalu, Mátyásdom, Vidorlak, Ottóháza, Szabadhegy, Péterhegy, Potőfa, Andorháza, Lakháza, Sándorvölgy, Nádorfa, Gyanafa, Botház, Kuzma, Völgyköz, Felső-Csalogány, Alsó-Csalogány, Sz.-Sebestyén. — A szt-gotthárdi járásból: Kólig, Bokató, Bónisfalu, Magasfok, Sz.-Mátyás, Tanka. — A felsorolt 51 község tehát emlitett időponttól kezdve az ujonnan felállitott felső-lendvai pénzügyőri szakasz felügyelete és ellenőrzése alá tartozik, mely szakasz tekintettel a muraszombati és szt-gotthárdi kir. adóhivatalok nagy távolságára, egyuttal bárczazó állomás teendőivel is felruháztatik olyformán, hogy a kerületbe beosztott községekben lakó felek pálinkafőzési bejelentéseiket közvetlenül ezen szakasznál megtehetik s a szeszadót is Felső-Lendván a szakasz által megjelölendő bizományosnál lefizethetik. — Ezen intézkedés s egyáltalján az uj szakasz életbe léptetése az illető községeknek szolgabirói és adóhivatali kerületbe való mostani beosztásukat nem érinti s a közigazgatás jelenlegi állapotában egyéb tekintetben változást nem idéz elő. Szombathelyen, 1894. junius 27-én.

A magyar királyi pénzügyigazgatóság.

— **Hirdetmény.** A szombathelyi m. kir. pénzügyigazgatóságnak 26933/II. számu rendelete folytán közhirre tétetik, hogy a föld- és házbirtok után 1894 évre kivetett általános jövedelmi pótadó és IV. oszt. kereseti adó kivetési lajstrom f. é. julius 6-tól 13-ig a városi pénztári hivatalban nyilvános közszemlére ki van téve és ugyanott a hivatalos órák ideje alatt betekinthető.

Kőszeg, 1894. julius 4-én. *Városi pénztár.*

— **Gyilkos villám.** Az e hó 4-én a vidék fölött dühöngő zivatar alkalmával villám Ostorosnál megölt egy embert. — *Loib* Károly herczegi erdő- és mezei őr ugyanis a Pörgölinben közel eső ostorosi erdőszélben holt emberre akadt, kit a jelekből itélve a villám sujtott agyon. A holt kézben levő esernyőt és a villám foszlányokra szakitotta.

Henneberg G. (cs. kir. udvariszállitó) **selyemgyára Zürichben, a privátmegrendelők lakására közvetlenül** szállit: **fekete, fehér és szines** selyemszöveteket, méterenként **45 krtól 11 frt 65 krig postaber és vámmentesen,** sima, csikos, koczkázott és mintázottakat, damasztot stb. (mintegy 240 különböző minőség és 2000 különböző szin s árnyalatban). Minták postafordulóval küldetnek. Svajczba czimzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

— **Cs. kir. szab. Adriai biztositó-társulat.** Május hó 23 án tartatott meg ezen társulat rendes közgyülése, melyben az 55-ik üzletévre (1893) vonatkozó üzleti jelentés és zárszámadások beterjesztettek. Ezekben a következő jelentékenyebb adatok foglaltatnak: Életosztály: Az emlitett évben elfogadott biztositások 12,483.990 frt tőke és 34.811 frt évjáradék összegre rúgnak. A biztositási állomány 1893. év végével kerek 72 millió forint és 187 260 frt évjáradékot tett. Halál és életeset biztositások után 1,250.283 frt 48 kr. fizettetett ki. Ezenkivül függő károk részére 267.025 frt helyeztetett tartalékba. A dijtartalék 1,373.043 frt 38 krral szaporodott és tesz 15·8 millió forintot. Az elemi biztositási ágakban (tűz és szállitmány) a dijbevétel 6,840 806 frtot tett. A visszbiztositások 3,206.489 frtba kerültek és károkért a visszbiztositék részletének levonása után 2,305.883 frt 62 kr. fizettetett ki. A kártartalék 476.803 frtot, a dijtartalék 1,809.785 és a több évi biztositások tárczája 23,065.997 frtot tesz. A kamatlábnak ujabbi csökkenésére való tekintettel az életbiztositás külön nyereség-tartaléka erősbitésére ismét 100.000 frt fordittatott. Ezen összeg levonása és leirások keresztülvitele után 338.258 frt 70 kr. felesleg marad. Osztalékul részvényenkint 62 frt (2 frttal több mint az előző évben) fizettetett ki. A dij- és nyereségtartalékok meghaladják a 19 millió forintot és következő tételekből állanak: Az életbiztositás dijtartaléka: 14.635.995 frt. A tűz- és szállitmánybiztositás tartaléka: 1,809.785 frt. Tartalék értékpapirok árfolyam ingadozására 327.287 frt. Disponibilis tartalék: 500,000 frt. Az életbiztositás külön nyereség-tartaléka 600,000 frt és az általános nyereség-alapok 1,214.963 frt.

Előleges jelentés!

Szerencsém van ezennel tiszteletteljesen jelenteni, hogy folyó évi augusztus hó 1-én helyben **Várkör 78.** szám alatt

könyv-, mű-, zenemű- és papir-kereskedést

nyitok. Vállalatomat előre is a t. közönség kegyes pártfogásába ajánlva, vagyok

alázatos tisztelettel

Kőszeg, 1894. julius hó 5.

Róth Jenő.

szoba 20 ülőhelylyel. A terem közepén van az a titkos misztérium, mely tüdőt gyógyit: egy szekrény, melyből a nargilléhez hasonlatos fenyő-illatú gőz tolul ki. Már most a teremnek az a komikus rendszabálya, hogy itt szólni, trécselni, pletykálkodni nem szabad. Mi még az erősebb nem csak kiálljuk valahogy, de bezzeg a hölgyek! Azok ugyancsak kinban vannak. Mert egyóra hosszáig tantaluszi kinokat szenvednek, nem szabadván még egy ici-pici-pletykácskát sem megereszteni. Csak a kalapjuk bobitájával integetnek. Egy vakmerő kollegám a legbájosabb Gizikénél megkoczkáztatott egy forró vérü vallomást (legalább ilyen regényes históriáról sepegünk) a a kura alatt, mire a kis Gizike, jóllehet ez fej és jószágvesztés alatt „tiltatik" nemének nagy ellenállhatatlanságával igy felelt a szerelmi vallomásra.

— Beszélen a mamával.

Ez azonban pletyka lesz csak, mert az öt magyar orvos, köztük a magyar skriblerek földi gondviselése: *Szigeti* Márton ilyen tilalom ellenes dolgot el nem néznének. Csodálatos, hogy a mi itteni magyar orvosainknak a vigasztalás minő dúsgazdag szótára áll rendelkezésre. Ha sokat köhög az ember, azt mondják:

— Kitünően megy. Kegyed fogékony a gyógymód iránt, ha nem köhög, akkor az jobb, mert rátért a gyógyulás útjára. Az igaz, hogy a meggyógyulás minden jó föltétele meg van itt: két gőzgép állitja elő a fürdők minden nemét, hidegfürdő mellett a legillatosabb fenyőfürdőig, és a belégzési termek, magán-fülkék, forrás só és fenyőtű-illat belégzés. Ha ezeknél az ember valóságos gleichenbergi köpenybe nem bujnék, úgy nézne ki, mint Jákob tarka báránykái. Azért Gleichenbergről szólva a tüdőbajosakkal kórusba zengem:

— Jó itt nekünk lenni!

Verner László.

A Richter-féle *Tinct. Capsici comp.*

Horgony-Pain-Expeller

elnevezés alatt igen jó hírnevnek örvend.

Ezen fájdalomcsillapító bedörzsölés valamennyi kőszvény, csúz és tagszaggatásban szenvedő egyeneknek ez úton legszívesebben ajánlolag emlékezetbe hozva. Ezen tinktura már 25 év óta, **mint legmegbízhatóbb** háziszer általánosan kedvelt és ennélfogva már további ajánlásra nem szorul.

Csekély ára, üvegenként 40 kr., 70 kr. vagy 1 frt. 20 kr. vagyontalanoknak is lehetővé teszi, ezen kitűnő háziszernek beszerzését. Bevásárlás alkalmával a „Horgony" védjegyre ügyelendő, nehogy utánzatot adjanak, mert csak a vörös Horgonynyal ellátott üvegek valódiak. Ha a valódi Pain-Expeller helyben nem volna kapható, akkor forduljunk a gyártók gyógyszertárához: Richter gyógyszertára „az arany oroszlánhoz" Prágában vagy Török József gyógyszerészhez Budapesten.

Bérleti hirdetmény.

Főméltóságu herczeg Eszterházy hitbizományához tartozó Kőszegi vár 2-ik udvarában egy 6 szoba, 1 előszoba, konyha, cselédszoba, 2 lóra istálló, kocsiszín és egyéb melléknelyiségekből álló lakás, a lakással összefüggésben levő nagy házi kert, 1894. évi augusztus hó 1-től esetleg hosszabb időre is haszonbérbe adatik.

A lakás **Wocher József** nyugalmazott erdőmester ur szivességéből bármikor megtekinthető.

Bővebb értesítést a herczegi uodalmi tisztartóság Lekan, — a hová az ajánlatok benyujtandók — nyujt.

KOTZO PÁL,

gépészmérnök,

Budapest üllői út 18. szám alatt.

Ajánl $2^1/_2$, 3, $3^1/_2$ lóerejü

szöges cséplőkészleteket,

továbbá 4, 5, 6 8 10 és 12 lóerejü

sines gőzcséplőgépeket

hosszu szalmarázókkal, alsó szelelővel a rendkivül nagy felületü rostákkal, árpahéjazóval és választóhengerrel.

Fa- és szénfütésü és eredeti szalmafütő

GÖZMOZGONYOKAT.

Továbbá **R. GARRETT & SONS** fölülmulhatatlan 40 % tüzelőanyag megtakarító

Compound gőzmozgonyokat

legjobbnak elismert **brandtfordi önmüködő amerikai kévekötő aratógepeket.** Eredeti amerikai szénagyujtót egy vagy két ló befogására alkalmazható combinált ruddal. **Sorvető- és szórvavető gépeket** s mindennemü egyéb kisebb gazdasági gépeket.

Jutányos árak! — Kedvező feltételek!

Kérjen csak

„ZACHERLIN"-t

mert ez a leggyorsabban és legbiztosabban ható ölőszere

MINDENNEMŰ FÉREGNEK.

Mi is bizonyitaná világosabban e érhetlen erejét és jóságát, mint roppant elterjedése és az a körülmény, melyszerint nem létezik szer, melyet a **ZACHERLIN** nem multa felül sokszorosan.

De kérjen mindenkor lepecsételt üveget és csak olyant, a melyen a **ZACHERL** név áll. Minden más értéktelen utánzat.

Ára üvegenként 15. 30. 50 kr., 1 frt. 2 frt. A Zacherlin-megtakarító 30 kr.

Kőszegen:	Jánosa Gyula	Pinkafő:	Stöhr J. gyógyszertárában	Szombathely:	Kárpáthi Imre
„	Ünger József	Szalonak:	Reisz David	„	Kikaker Kálmán
„	Pollák Sándor	Szombathely:	Kelemann J. N. utódai	„	ifj. Kohn Mór
„	Waisbecker Ede	„	Legath testvérek	„	Löffler Gyula
Csepregben:	Feiglstock M. utódai	„	Stirling Bódog	„	Rag-udorfer Dávid
	Kohn Sándor	„	Pollák testvérek	„	ifj. Rosenberg Ignátz
Felső-Őr:	Glatz Gusztáv	„	Partos János	„	Sattler Pál
„	Strobl Ferencz	„	Blumschein Zsigmond	„	Tempel Ferencz.
Pinkafő:	Strobl Károly	„	Hoffmann Sámu és fia		

„Kaufe beim Schmied und nicht beim Schmiedel"

igy mondja egy régi német közmondás, a ezt jogosan alkalmazhatom az én czégemre, mivel csak egy nagy üzletnek, mint a milyen az enyém, a a mely az árukat óriási mennyiségben készpénzfizetés mellett vásárolja be, lehetnek a küldésnél kevés költségei, mely körülmény mindenesetre a vevő előnyére válik.

Szép minták magánvevőknek ingyen és bérmentve.

Gazdagon kiállitott mintakönyvek szabók számára bérmentetlen.

Öltözékeknek való kelmék.

Peruvien és **doskiag** a magas **klérus** számára, szabályszerü kelmék cs. és kir. **tiszti egyenruhákhoz, agghárczosok-, tüzoltók-, tornászok- és libériáknak, biliard- és játékasztalokra** való posztó, **loden**, vizhatlan **vadászkabátokhoz, mosókelmék, utazóplaidek 4—14 frtig.**

Aki tehát olcsó, tisztességes, tartos, tiszta gyapjus posztóárukat és nem olcsó rongyokat, melyek minden oldalról vevésre ajánlatnak és alig érdemesek a szabó ollójára, — akar venni, forduljon

Stikarofsky János-hoz

BRÜNN-ben. Ausztria-Magyarország legnagyobb posztógyára félmillió frt értékben.

Szétküldés utánvét mellett.

Levelezés magyar, német, cseh, lengyel, olasz, francia és angol nyelven.

CSÁSZ. K. SZAB. ADRIAI BIZTOSITÓ TÁRSULAT TRIESZTBEN. (RIUNIONE ADRIATICA DI SICURTÀ.)

(Alakult 1838-ban.)

Vagyonkimutatás.

Életbiztositási osztály. (A) MÉRLEG-SZÁMLA. 1893 december 31-én.

VAGYON.	Osztrák ért. forint	kr	TEHER	Osztrák ért. forint	kr
Ingatlanok Triesztben, Bécsben, Brünnben, Budapesten, Milanóban és Velencében	2918700	—	Különnyereségtartalék	[illegible]	[illegible]
Értékpapirok az A) részletezés szerint	10897900	—	Tartalék árfolyamingadozások számára	114570	14
Jelzálog kölcsön	31588	90	Díjtartalék	1403598	[illegible]
Szervezett járadékok és tőkék	2621	[illegible]	Kártartalék	267025	57
Kötvényekre előleg	1240	[illegible]	Nyereményosztalékkal biztositottak számára kiszolgáltatandó osztalékok	18234	[illegible]
Különféle ügynökségek	347612	[illegible]	Különféle társulatok	[illegible]	[illegible]
„ tárcsalatok	2570	7 48	Különféle kötelezettségek	49965	51
Tárcsalati összegzés (folyó számla egyenlege)	300743	[illegible]			
Különféle adósok	17823	[illegible]			
Átvitt jutalékok és szervezési költségek					
	[illegible]	[illegible]		[illegible]	[illegible]

(B) MÉRLEG-SZÁMLA. 1893. dec. 31-én. (Az életbiztositási osztály kivételével.)

VAGYON.	Osztrák ért. forint	kr	TEHER.	Osztrák ért. forint	kr
Kölcsönös részvény befizetések	2400000		Részvénytőke	4000000	—
Váltóárcs és bankutalványok	505344	94	Nyereménytartalékalap	1214987	72
Értékpapirok a B) részletezés szerint	2894089	—	Tartalék árfolyamingadozások számára	312116	81
Ingatlanok Triesztben	330000	—	Díjtartalék tűzkárbiztositásokra	174195	[illegible]
Pénztári állomány az igazgatóságnál és a vezérügynökségnél	11[illegible]	[illegible]	„ szállitmánybiztositásokra	64829	32
Jelzálog kölcsön	1000		Rendelkezésre álló tartalék	100000	—
Értékpapirokra adott kölcsönök	60618	[illegible]	Tőkártartalék	401923	—
Követelések biztositási díjtartozásokra, tárcakpénztár és bankházakná	1648018	[illegible]	Szállitmány károk tartaléka	74870	10
Különféle adósok	142652	[illegible]	Takarék és ellátási pénztár a társulati tisztviselők számára	44190	67
Vezérügynökségek (a folyó számlák egyenlege)	115220	[illegible]	Életbiztositási osztály (f. számla)	300743	[illegible]
Főügynökségek (a folyó számlák egyenlege)	107489	[illegible]	Különféle biztositási tartalékok	7184	[illegible]
Kerületi ügynökségek (a folyó számlák egyenlege	10586	[illegible]	Fel nem vett osztalékok	2411	—
Különféle biztositási társaságok	2856	[illegible]	Osztalék az 1894 évben	240000	—
Ingatlanok és biztositási táblázatok az igazgatóságnál és az ügynökségeknél	—	—	Igazgatók és szakértőkig. díjai	4916	6
Átvitt jut. és szervezési költs.	—	—	Különféle kötelezettségek	846104	[illegible]
			Átvitel az 1894 évre	847	[illegible]
Későbbi években befolyó díjak összege	2705997	[illegible]		[illegible]	[illegible]

Az igazgatóság: Glanstätteni Dr. Alber Á. Marquardo Mark, Neumann Henrik, Ralli Pál, Reinelt C., Salem H. **Trigyessi Adolf** vezértitkár.

Számvizsgálók: Afendulis György, Pejai Albarti Emil, Parisi József.

A cs. kir. szab. Adriai biztositó-társulat magyarországi osztálya:

Budapest, IV., Váci-utca 9. szám, a társulat házában.

Báró Podmaniczky Frigyes, intéző. **Frigyessi M.**, titkár. **Liebenberger L.**, vezértitkár.

Részletes számadási jelentések és kimutatások az alanti kerületi főügynökségnél kaphatók, a hol bármily felvilágositások is a legnagyobb készséggel adatnak és élet-, tűz- és szállitmánybiztositások az Adriai biztositó társulat; jegbiztositások a Déli jég- és életbiztositó társaság; a baleset elleni biztositások a Nemzetközi baleset ellen biztositó-részvénytársaság számára a legelőnyösebb feltételek és legolcsóbb díjak mellett fogadtatnak el.

A kerületi főügynökségnél Kőszegen a kőszegi takarékpénztárnál.

Dr. Dreiszker József

Hidegvizgyógyintézete

a szépen kies fekvésü *Kőszeg* városában (Vasmegye) ¾ óra vasuttal Szombathelytől. Rendszere **Prisnitz és Kneipp.** Nyitva egész éven át.

Teljes ellátás lakás vizkurával együtt

hetenkint 25 frt.

Prospektust ingyen és bérmentve küld

az igazgatóság.

Nyomatott Feigl Gyula könyvnyomdájában Kőszegen.